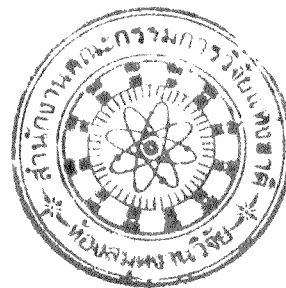

บทที่ 4 ผลการศึกษา

จากการศึกษามีอาสาสมัครทั้งหมดจำนวน 60 คน ประกอบด้วย ผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะรุกราน จำนวน 20 คน ผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะเรื้อรัง จำนวน 20 คน ผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะรุกราน จำนวน 20 คน โดยในกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะรุกรานนั้นแบ่งเป็น เพศชายจำนวน 10 คน เพศหญิงจำนวน 10 คน อายุเฉลี่ย 34.55 ± 9.33 ปี กลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะเรื้อรัง แบ่งเป็น เพศชายจำนวน 11 คน เพศหญิงจำนวน 9 คน อายุเฉลี่ย 52.89 ± 8.84 ปี และในกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะรุกราน แบ่งเป็นเพศชาย 9 คน เพศหญิง 11 คน อายุเฉลี่ย 36.11 ± 17.6 ปี พบว่าในกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดเรื้อรังมีอายุเฉลี่ยมากกว่าผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดรุกราน และผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

จากการศึกษาความชุกของเชื้อแอกกรีเกรทิแบคเทอร์ แอคทีโนมัยซีเทมโคมิเทนส์ พบว่า กลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดรุกรานตรวจพบเชื้อนี้ได้ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนในกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดเรื้อรังและกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะพบได้ร้อยละ 40 และ 45 ตามลำดับ โดยพบว่าความชุกของเชื้อแอกกรีเกรทิแบคเทอร์ แอคทีโนมัยซีเทมโคมิเทนส์ ในกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดรุกรานสูงกว่ากลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดเรื้อรังและกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) ส่วนความชุกของเชื้อฟอร์ไฟโรโมแนส จิงจิวัลิส พบได้ร้อยละ 85 ในกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดเรื้อรัง ร้อยละ 75 และ ร้อยละ 85 ในกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดเรื้อรังและกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะตามลำดับ โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับการตรวจพบเชื้อแทนเนอเรลลา ฟอร์ซัยเรีย ซึ่งตรวจพบในทุกตัวอย่างของกลุ่มผู้ป่วยโรคปรีทันต์อักษะชนิดรุกรานและชนิดเรื้อรัง ส่วนในกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักษะพบเชื้อนี้ร้อยละ 90 โดยไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผู้ป่วยทั้งสามกลุ่ม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของอายุ และค่าเฉลี่ยของตัวแปรทางปริพันธ์ของผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบชนิด รุกราน ชนิดเรื้อรังและผู้ป่วยโรคเหงือกอักเสบ

	ผู้ป่วยโรคปริทันต์ อักเสบรุกราน	ผู้ป่วยโรคปริทันต์ อักเสบเรื้อรัง	ผู้ป่วยโรคเหงือก อักเสบ	p value
อายุเฉลี่ย (ปี)	34.55 ± 9.33	52.89 ± 8.84	36.11 ± 17.6	0.00*
ค่าเฉลี่ยระดับการยึดเกาะของ อวัยวะปริทันต์ (มิลลิเมตร)	4.85 ± 1.66	4.35 ± 0.80	-	0.69
ค่าเฉลี่ยความลึกของ ร่องลึกปริทันต์ (มิลลิเมตร)	4.04 ± 0.71	3.64 ± 0.56	-	0.06
ค่าเฉลี่ยระดับการอักเสบของ อวัยวะปริทันต์ (ร้อยละ)	86.68 ± 16.70	87.38 ± 13.52	70.27 ± 23.22	0.04*
ค่าเฉลี่ยระดับคราบจุลินทรีย์ (ร้อยละ)	78.14 ± 14.74	80.80 ± 13.17	82.80 ± 13.56	0.54

Kruskal-Wallis และ Mann-whitney U test

*p < 0.05

เมื่อทำการตรวจหาซิติทีนซึ่งเป็นยีนกำหนดการสร้างไซโตลิทล ดิสเทนดิง ที่ออกซินของเชื้อ แอ็กทีเรียแบคทีเรีย แอ็กทีโนมัยซีเทมโคมิแทนส์ พบว่ากลุ่มผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบชนิดรุกรานซึ่ง ตรวจพบเชื้อแอ็กทีเรียแบคทีเรีย แอ็กทีโนมัยซีเทมโคมิแทนส์ ทั้งหมด 16 ตัวอย่างนั้น สามารถตรวจ พบซิติทีน ครบทั้ง 3 ยีนจำนวน 9 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 56.52 ของตัวอย่างที่ตรวจพบเชื้อแอ็กทีเรีย แบคทีเรีย แอ็กทีโนมัยซีเทมโคมิแทนส์ ส่วนในกลุ่มผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบชนิดเรื้อรังซึ่งตรวจ พบเชื้อแอ็กทีเรียแบคทีเรีย แอ็กทีโนมัยซีเทมโคมิแทนส์ 8 ตัวอย่าง สามารถตรวจพบซิติทีน ครบ ทั้ง 3 ยีน จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 50 ในกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักเสบนั้น ตรวจพบเชื้อแอ็กทีเรีย แบคทีเรีย แอ็กทีโนมัยซีเทมโคมิแทนส์ 9 ตัวอย่าง สามารถตรวจพบซิติทีน ครบทั้ง 3 ยีน จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 44.44 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 4 แสดงความชุกของการตรวจพบเชื้อเชื้อแบคทีเรียแกรมลบแอคทีโนมัยซีเทม โคมิตานส์ พอร์ไฟโรโมแนส จิงจีวาลิส และแทนเนอเรลลา ฟอร์ซัยเซีย จำแนกตามสภาวะปริทันต์

สภาวะปริทันต์	<i>A. actinomycetemcomitans</i>		<i>P.gingivalis</i>		<i>T. forsythia</i>	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
โรคปริทันต์อักเสบ รุกราน	16	80	17	85	20	100
โรคปริทันต์อักเสบเรื้อรัง	8	40	15	75	20	100
โรคเหงือกอักเสบ	9	45	17	85	18	90
P value	0.007*		0.641		0.126	

Chi-square test

* $p < 0.05$

ตารางที่ 5 แสดงความชุกของการตรวจพบเชื้อเชื้อแบคทีเรียแกรมลบแอคทีโนมัยซีเทม โคมิตานส์ และ ซิตีฟิซิน จำแนกตามสภาวะปริทันต์

สภาวะปริทันต์	<i>A. actinomycetemcomitans</i> (คน)	<i>cdt a+, b+, c+</i> (คน)	ร้อยละ
โรคปริทันต์อักเสบ รุกราน	16	9	56.2
โรคปริทันต์อักเสบเรื้อรัง	8	4	50
โรคเหงือกอักเสบ	9	3	44.4
P value	0.128		

Chi-square test

การตรวจหายีนกำหนดการสร้างฟิมเบรีย (ฟิมเอน) และคอลลาจีเนส (ฟิอาร์ทีซิน) ของเชื้อพอร์ไฟโรโมแนส จิงจีวาลิส พบว่าผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบทั้งชนิดรุกรานและเรื้อรัง รวมถึงผู้ป่วยโรคเหงือกอักเสบ ตรวจพบเชื้อพอร์ไฟโรโมแนส จิงจีวาลิส ที่มียีนกำหนดการสร้างฟิมเบรีย และคอลลาจีเนสเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.8, 80 และ 52.9 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ตรวจพบยีนกำหนดการสร้างคอลลาจีเนสเพียงอย่างเดียว และยีนกำหนดการสร้างฟิมเบรียเพียงอย่างเดียวตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงความชุกของการตรวจพบเชื้อพอร์ไฟโรโมแนส จิงจีวาลิส ฟิมเอน และ ฟิอาร์ทีซิน จำแนกตามสภาวะปริทันต์

สภาวะปริทันต์	P. gingivalis (คน)	<i>fimA</i> +, <i>prtC</i> +		<i>fimA</i> +, <i>prtC</i> -		<i>fimA</i> -, <i>prtC</i> +		<i>fimA</i> -, <i>prtC</i> -	
		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
โรคปริทันต์อักเสบ รุกราน	17	10	58.8	2	11.8	5	29.4	0	0
โรคปริทันต์อักเสบเรื้อรัง	15	12	80	0	0	2	13.3	1	6.7
โรคเหงือกอักเสบ	17	9	52.9	2	11.8	5	29.4	1	5.9

เมื่อทำการตรวจหายีนกำหนดการสร้างซิสเทอีน โปรติเอส ของเชื้อแทนเนอเรลลา ฟอร์ซัยเซีย พบว่ากลุ่มผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบชนิดรุกรานตรวจพบฟิอาร์ทีเอซอิน ร้อยละ 90 จากตัวอย่างที่ตรวจพบเชื้อแทนเนอเรลลา ฟอร์ซัยเซีย ส่วนกลุ่มผู้ป่วยโรคปริทันต์อักเสบชนิดเรื้อรัง และกลุ่มผู้ป่วยโรคเหงือกอักเสบ ตรวจพบฟิอาร์ทีเอซอิน ร้อยละ 80 และร้อยละ 72 ตามลำดับ โดยความแตกต่างนี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงความชุกของการตรวจพบเชื้อแท่นเนอเรลลา ฟอรัซซีเซีย และฟิอาร์ทีเอชอีนิ จำแนกตามสภาวะปริทันต์

สภาวะปริทันต์	<i>T. forsythia</i> (คน)	<i>prfH</i> (คน)	ร้อยละ
โรคปริทันต์อักเสบรุนแรง	20	18	90
โรคปริทันต์อักเสบเรื้อรัง	20	16	80
โรคเหงือกอักเสบ	18	13	72.2
P value	0.298		

Chi-square test